TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20677
Tarih : 20-10-2026

10/4783

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de son dönemde haber ve yayın kuruluşlarının internet sitelerine ve sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engelleri, gazetecilerin ve sivil toplum kuruluşlarının hesaplarının engellenmesi, televizyon yayınlarının durdurulması ve medya kuruluşlarının yönetimine kayyım atanması gibi uygulamaların; ifade ve basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve demokratik toplum düzeni üzerindeki etkilerinin araştırılması, bu uygulamaların hukuki dayanaklarının ve sonuçlarının ortaya konulması ve basın ile sosyal medya üzerindeki sansürün kaldırılmasına yönelik alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz. 14.10.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Türkiye'de basına yönelik sansür ve otosansür, uzun yıllardır devam eden ve özellikle son yıllarda ifade ve basın özgürlüğü bakımından ciddi kaygılara yol açan yapısal sorunlardan biridir. Özellikle 15 Temmuz sonrasında olağanüstü hâl uygulamaları ve bunları izleyen süreçte basın kuruluşları, gazeteciler ve muhalif yayın organları üzerindeki baskıların arttığı; erişim engellerinin ve yayın faaliyetlerini sınırlandıran müdahalelerin yaygınlaştığı yönündeki eleştiriler yoğunlaşmıştır. Basın özgürlüğünün giderek daralması, yalnızca gazetecilerin mesleki faaliyetlerini değil, toplumun doğru ve çoğulcu bilgiye erişimini de doğrudan etkilemektedir.

Türkiye'de internet ortamında haber ve bilgiye erişimin engellenmesi, uzun süredir basın ve ifade özgürlüğünün önündeki temel sorunlardan biridir. Son dönemde ise bu uygulamalar belirli içeriklerle sınırlı kalmamakta; haber sitelerinin tamamını, medya kuruluşlarının sosyal medya hesaplarını, gazetecilerin kişisel hesaplarını, meslek örgütlerini ve sivil toplum kuruluşlarını da kapsayan bir boyuta ulaşmaktadır. İfade Özgürlüğü Derneği'nin EngelliWeb projesi kapsamında yayımladığı 2 Ekim 2026 tarihli açıklamaya göre, Eylül ayında en az 1.270 X

hesabına erişim engeli getirilmiştir. EngelliWeb'in kendi hesabının da erişime engellenmesi, internet sansürünü izleyen ve belgeleyen çalışmaların dahi bu uygulamalardan etkilenebildiğini ortaya koymaktadır.

30 Eylül 2026 tarihinde bağımsız haber kuruluşu T24'ün internet sitesi ve X hesabına erişim engeli getirilmiştir. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın gerekçesi olarak, son bir yıl içerisinde yayımlandığı belirtilen 118 içerik gösterilmiş ve 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesi kapsamında işlem yapılmıştır. Böylece belirli içeriklere yönelik müdahalenin ötesine geçilerek haber kuruluşunun internet sitesinin ve sosyal medya hesabının tamamına erişim engellenmiştir. T24'ün karara yaptığı itirazın reddedildiği ve konunun Anayasa Mahkemesine taşınmasının planlandığı kamuoyuna yansımıştır.

GEREKÇE

Türkiye'de basına yönelik sansür ve otosansür, uzun yıllardır devam eden ve özellikle son yıllarda ifade ve basın özgürlüğü bakımından ciddi kaygılara yol açan yapısal sorunlardan biridir. Özellikle 15 Temmuz sonrasında olağanüstü hâl uygulamaları ve bunları izleyen süreçte basın kuruluşları, gazeteciler ve muhalif yayın organları üzerindeki baskıların arttığı; erişim engellerinin ve yayın faaliyetlerini sınırlandıran müdahalelerin yaygınlaştığı bilinmektedir. Basın özgürlüğünün giderek daralması, salt gazetecilerin mesleki faaliyetlerini değil, toplumun doğru ve çoğulcu bilgiye erişimini de doğrudan etkilemektedir.

Türkiye'de internet ortamında haber ve bilgiye erişimin engellenmesi, uzun süredir basın ve ifade özgürlüğünün önündeki temel sorunlardan biridir. Son dönemde ise bu uygulamalar belirli içeriklerle sınırlı kalmamakta; haber sitelerinin tamamını, medya kuruluşlarının sosyal medya hesaplarını, gazetecilerin kişisel hesaplarını, meslek örgütlerini ve sivil toplum kuruluşlarını da kapsayan bir boyuta ulaşmaktadır. İfade Özgürlüğü Derneği'nin EngelliWeb projesi kapsamında yayımladığı 2 Ekim 2026 tarihli açıklamaya göre, Eylül ayında en az 1.270 X hesabına erişim engeli getirilmiştir. EngelliWeb'in kendi hesabının da erişime engellenmesi, internet sansürünü izleyen ve belgeleyen çalışmaların dahi bu uygulamalardan etkilenebildiğini ortaya koymaktadır.

30 Eylül 2026 tarihinde bağımsız haber kuruluşu T24'ün internet sitesi ve X hesabına erişim engeli getirilmiştir. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın gerekçesi olarak, son bir yıl içerisinde yayımlandığı belirtilen 118 içerik gösterilmiş ve 5651 sayılı Kanun'un 8/A

maddesi kapsamında işlem yapılmıştır. Böylece belirli içeriklere yönelik müdahalenin ötesine geçilerek haber kuruluşunun internet sitesinin ve sosyal medya hesabının tamamına erişim engellenmiştir. T24'ün karara yaptığı itirazın reddedildiği ve konunun Anayasa Mahkemesine taşınmasının planlandığı kamuoyuna yansımıştır.

26 Eylül 2026 tarihinde Kısa Dalga'nın X hesabı ile gazeteciler, akademisyenler ve farklı alanlarda faaliyet gösteren kişilerin hesapları da erişime engellenmiştir. Medyascope'un aktardığı EngelliWeb kayıtlarına göre bu tarihte aralarında Kısa Dalga'nın ve gazetecilerin de bulunduğu en az 80 sosyal medya hesabı engellenmiştir. Ekim ayının ilk haftasında da benzer uygulamalar devam etmiş; 5 Ekim'de en az 70 X hesabına, 7 Ekim'de ise çok sayıda basın kuruluşu ve gazetecinin hesabına erişim engeli getirilmiştir. Türkiye Gazeteciler Sendikası, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu ve Avrupa Gazeteciler Federasyonu da gazetecilerin, medya kuruluşlarının, meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının hesaplarına yönelik erişim engellerine karşı açıklamalarda bulunmuştur.

Erişim engelleri Kürtçe yayın yapan medya kuruluşlarını da kapsamaktadır. 1 Temmuz 2026 tarihli Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kararlarıyla Nûmedya24, Azadiya Welat, Ajansa Welat ve Nupel Haber'in internet siteleri ile bazı sosyal medya hesapları erişime engellenmiştir. Yine Mezopotamya Haber Ajansı'nın hesapları 45 kez engellenmiştir. Üstelik söz konusu kararların millî güvenlik ve kamu düzeni gerekçelerine dayandırıldığı bildirilmiştir. Buradaki anlamın apaçık bir şekilde ayrımcılık olduğu ise izahtan varestedir. Farklı dillerde yayın yapan medya kuruluşlarının erişime engellenmesi, anadilinde haber alma hakkı ve medyada çoğulculuğun korunması bakımından da değerlendirilmesi gereken bir durumdur.

Söz konusu uygulamalar yalnızca medya kuruluşları ve gazetecilerle sınırlı kalmamış, siyasi partilere bağlı örgütlenmeleri ve sivil toplum kuruluşlarını da etkilemiştir. İfade Özgürlüğü Derneği'nin 2 Ekim 2026 tarihli açıklamasına göre, Mersin 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin 14 Eylül 2026 tarihli kararı kapsamında Evrensel, Türkiye İşçi Partisi (TİP) LGBTİ+ Bürosu, Barış Akademisyenleri, Uluslararası Af Örgütü Türkiye, Umut-Sen ve ALİKEV'in de aralarında bulunduğu hesaplara erişim engeli getirilmiştir. Bu uygulamalar, siyasal ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü ve farklı toplumsal kesimlerin kamusal tartışmalara katılabilmesi bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

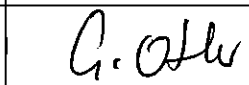
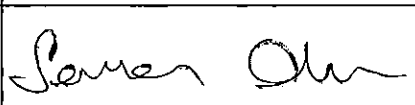
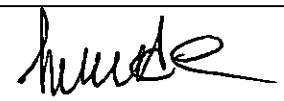
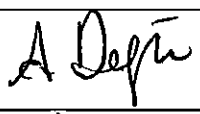
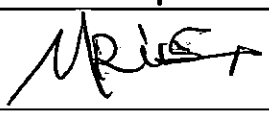
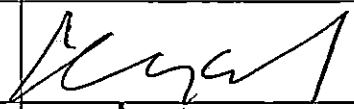
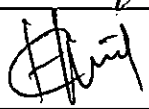
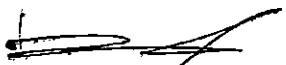
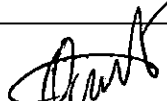
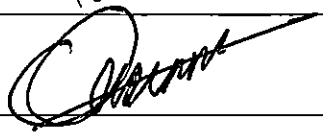
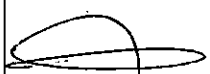
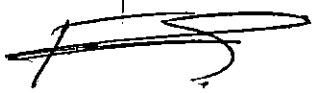
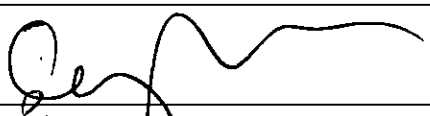
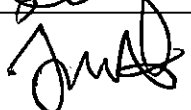
14 Ekim 2026 tarihinde ise Halk TV'ye kayyım atandığı ve kanalın yayınlarının durdurulduğu bildirilmiştir. Kanalın İstanbul'daki merkezine polis ekiplerinin girdiği, binada arama yapıldığı ve yayın faaliyetlerinin durdurulduğu kamuoyuna yansımıştır. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının açıklamasına göre, Halk TV Yönetim Kurulu Başkanı Cafer Mahiroğlu ile

bağlantılı şirketlere el konulmuş ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun (TMSF) kayyım olarak görevlendirildiği duyurulmuştur. Bir televizyon kanalının yönetimine kayyım atanması ve yayınlarının durdurulması, yalnızca ilgili kuruluşun yönetim ve yayın faaliyetlerini değil, kamuoyunun farklı görüşlere ve haberlere erişimini de doğrudan ilgilendirmektedir.

Haber sitelerinin tamamına erişim engeli getirilmesi, sosyal medya hesaplarının engellenmesi, gazetecilerin dijital mecralardaki faaliyetlerinin sınırlandırılması ve televizyon yayınlarının durdurulması, münferit kararların ötesinde sonuçlar doğurmaktadır. Bu uygulamalar gazetecilerin haber üretme ve kamuoyuyla paylaşma imkânlarını sınırlandırırken toplumun güncel gelişmeler hakkında bilgi edinmesini, kamu gücünü denetlemesini ve farklı görüşleri değerlendirmesini de güçleştirmektedir. Medya kuruluşlarının yönetimine yönelik müdahaleler ise editoryal bağımsızlık ve yayın politikalarının özgürce belirlenebilmesi bakımından ayrıca incelenmelidir.

Erişim engellerinin hangi ölçütlere göre uygulandığı, "millî güvenlik", "kamu düzeni" ve benzeri gerekçelerin hangi somut koşullarda kullanıldığı, bu gerekçelerin keyfiyetin bir ürünü olup olmadığının da tespiti hukuk güvenliği ilkesi açısından elzem bir yerde durmaktadır. Zira Anayasa'nın 26'ncı maddesi düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünü, 28'inci maddesi ise basın özgürlüğünü güvence altına almaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri de ifade özgürlüğünün korunmasına ilişkin yükümlülükler içermektedir. Bu haklara yönelik müdahalelerin hukuka uygunluk, gereklilik ve orantılılık ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi; kamu yararı ile temel hak ve özgürlükler arasındaki dengenin korunması zorunludur. Basın özgürlüğünün güvence altına alınması, demokratik toplum düzeninin ve çoğulcu kamusal tartışmanın temel koşullarından biridir.

Bu çerçevede; haber siteleri, televizyon kanalları, gazeteciler, medya kuruluşları, siyasi partilere bağlı örgütlenmeler ve sivil toplum kuruluşlarının internet siteleri ile sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engellerinin; yayın durdurma ve kayyım atama uygulamalarının sayısının, hukuki dayanaklarının, karar mercilerinin, gerekçelerinin, uygulama biçimlerinin ve sonuçlarının kapsamlı biçimde ortaya konulması; Halk TV'ye kayyım atanması ve yayınlarının durdurulması sürecinin incelenmesi; bu uygulamaların Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler bakımından değerlendirilmesi; basın kuruluşlarının bağımsızlığının, çoğulcu medya ortamının, gazetecilerin çalışma koşullarının ve halkın haber alma hakkının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem taşımaktadır.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	